

Herinnert u zich de Nederlandse hond Conan nog? Hij was in 2019 even wereldnieuws toen hij betrokken was bij de uitschakeling van IS-kopstuk Abu Bakr al-Baghdadi in Syrië. Honden zijn wel vaker in het oorlogsnieuws. Met Wereld Dierendag net achter de rug en de herdenking van de bevrijding in 1944 nog in volle gang, zetten we een andere hond in de historische spotlight.

De bevrijding van Nederweert in de herfst van 1944 verliep moeizaam en was langdurig. Twee maanden lang waren Zuid-Willemsvaart en Kanaal Wessem-Nederweert frontlinie. Kanaaloevers, kruisingen en wegbermen waren door de Duitse bezetter vol gelegd met duizenden landmijnen. Ze dienden om de opmars van de geallieerden te vertragen. De bevrijders, die vanaf medio september het westelijke deel van de gemeente hadden veroverd, hadden opmerkelijk genoeg ook huisdieren bij zich. Bij bierbrouwer Fel Hobus in de Kerkstraat hielden de ingekwartierde Engelsen een hond. Die hadden ze tijdens D-Day (juli 1944) als een van de weinige overlevenden aangetroffen in de gebombardeerde Franse stad Caen. Ze hadden het dier als mascotte meegenomen op hun tocht naar Nederweert.

Maar er waren ook honden die moesten werken voor de kost. Die werden door de geallieerden namelijk ingeschakeld bij het opsporen van landmijnen. Een nieuw type mijnen was immers niet meer van metaal gemaakt en kon dus ook niet op de klassieke manier met een metaaldetector worden opgespoord. Honden hebben een buitengewoon goed ontwikkeld reukvermogen en zijn in staat om explosieven te ruiken. Op twee plekken in Nederweert hadden de Engelsen

een kennel en trainingslocatie voor hun speurhonden ingericht. De eerste was bij de familie Legros in de Kerkstraat waar tien honden in de kost waren. En bij de familie Hoeben werden maar liefst 60 explosievenhonden tegelijk afgericht.

Ze moesten daar oefenen met onschadelijk gemaakte mijnen, voordat ze werden meegenomen naar Budschop en Ospel om daar het echt gevaarlijke werk te doen. Door hun speurzin, relatief lage gewicht en kleine voetafdruk konden zij zich relatief veilig en vlot door de mijnevelden bewegen. De meeste van die speurhonden zijn anoniem gebleven, maar er is ook een uitzondering en dat is Ricky. Die hond, een kruising tussen een Bordercollie en een Old English Sheepdog, verwierf zelfs de status van oorlogsheld. Ricky was als mijnspeurhond uiterst succesvol, maar op 3 december 1944 ging het mis. Een mijn langs de oevers van de Noordervaart in Ospel ontplofte waardoor Ricky aan zijn kop gewond raakte. Ondanks dat alles bleef Ricky uiterst kalm, waardoor hij niemand in gevaar bracht. Ricky volgde het spoor terug door het mijneveld, haalde hulp en wees die de weg naar zijn gewonde begeleider.

Ricky is een van de 26 honden die na de oorlog werden onderscheiden met de Dickin-

medaille, zeg maar gerust de Florence Nightingale-medaille voor dieren. De hond overleefde de oorlog nog een heel tijdje en stierf in 1953. Hij kreeg een eervol graf op het dierenkerkhof Ilford Animal Cemetery in Engeland. Die begraafplaats, bij Londen gelegen, is tegenwoordig een toeristische attractie. De Nederweerder held is zelfs een van de weinige dieren met een eigen wikipedia-pagina.

Bordje 'Mines in verges' (mijnen in bermen) eind 1944 op de oever van de Noordervaart in Ospel. (Collectie Stichting Geschiedschrijving Nederweert).